ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 26ης Ιανουαρίου 2017*

«Αίτηση αναίρεσης — Συμπράξεις — Βελγική, γερμανική, γαλλική, ιταλική, ολλανδική και αυστριακή αγορά ειδών υγιεινής — Συντονισμός τιμών πώλησης και ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών — Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων του 2006 — Αρχή της ίσης μεταχείρισης — Άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας»

Στην υπόθεση C-638/13 P,

με αντικείμενο αίτηση αναίρεσης δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2013,

Roca SARL, με έδρα το Saint-Ouen-l'Aumône (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από την P. Vidal Martínez, abogada,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την F. Castilla Contreras καθώς και από τους F. Castillo de la Torre και F. Jimeno Fernández, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του πρώτου τμήματος, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (εισηγητή) και F. Biltgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: K. Malacek, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 10ης Σεπτεμβρίου 2015,

κατόπιν της απόφασης που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* * Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναίρεσης, η Roca SARL ζητεί την αναίρεση της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Roca κατά Επιτροπής (T-412/10, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2013:444), με την οποία ακυρώθηκε εν μέρει η απόφαση C(2010) 4185 τελικό της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 2010, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/39092 – Εγκαταστάσεις λουτρών) (στο εξής: επίδικη απόφαση), καθόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθόρισε το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στην αναιρεσείουσα χωρίς να λάβει υπόψη τη συνεργασία της, μειώθηκε το ποσό του προστίμου που της επιβλήθηκε σε 6 298 000 ευρώ και απορρίφθηκε η προσφυγή κατά τα λοιπά.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1/2003

2 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101] και [102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), προβλέπει στο άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, τα εξής:

«2. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλει σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα, σε περίπτωση που αυτές, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου [101] ή [102 ΣΛΕΕ] […]

[…]

Για καθεμία από τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην παράβαση, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

[…]

3. Ο καθορισμός του ύψους του προστίμου γίνεται με βάση τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης.»

3 Το άρθρο 31 του κανονισμού αυτού ορίζει:

«Το Δικαστήριο διαθέτει πλήρη δικαιοδοσία για τον έλεγχο των αποφάσεων με τις οποίες η Επιτροπή επιβάλλει πρόστιμο ή χρηματική ποινή. Δύναται να καταργεί, να μειώνει ή να επαυξάνει τα πρόστιμα ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί.»

Οι κατευθυντήριες γραμμές του 2006

4 Κατά το σημείο 2 των κατευθυντήριων γραμμών για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 2, [στοιχείο] α', του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 2006), «η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη της τη διάρκεια και τη σοβαρότητα της παράβασης» και «το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του [κανονισμού 1/2003]».

5 Το σημείο 13 των κατευθυντήριων γραμμών έχει ως εξής:

«Για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί την αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση, με τις οποίες η παράβαση σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα […], στον σχετικό γεωγραφικό χώρο εντός του ΕΟΧ. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί κατά κανόνα τις πωλήσεις της επιχείρησης κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους της συμμετοχής της στην παράβαση. […]»

6 Το σημείο 20 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών έχει ως εξής:

«Η εκτίμηση της σοβαρότητας θα γίνεται κατά περίπτωση για κάθε είδος παράβασης, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές συνθήκες της υπόθεσης.»

7 Το σημείο 21 των ίδιων κατευθυντήριων γραμμών έχει ως εξής:

«Κατά γενικό κανόνα, το ποσοστό επί της αξίας των πωλήσεων που θα λαμβάνεται υπόψη θα μπορεί να ανέλθει έως το 30 % της αξίας των πωλήσεων.»

8 Κατά το σημείο 22 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006:

«Για να αποφασιστεί εάν το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων, το οποίο θα λαμβάνεται υπόψη σε μια συγκεκριμένη υπόθεση θα πρέπει να είναι χαμηλά ή υψηλά στην κλίμακα αυτή, η Επιτροπή θα συνεκτιμά διάφορους παράγοντες, όπως το είδος της παράβασης, το συνολικό μερίδιο αγοράς όλων των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, τη γεωγραφική έκταση της παράβασης και το εάν η παράνομη συμπεριφορά έχει εκδηλωθεί στην πράξη ή όχι.»

9 Το σημείο 23 των κατευθυντήριων αυτών γραμμών έχει ως εξής:

«Οι οριζόντιες συμφωνίες καθορισμού τιμών, κατανομής αγορών και περιορισμού της παραγωγής, που είναι κατά κανόνα μυστικές, είναι, από την ίδια τη φύση τους, μεταξύ των πλέον επιζήμιων περιορισμών του ανταγωνισμού. Ως ζήτημα πολιτικής θα τιμωρούνται με βαριά πρόστιμα. Κατά συνέπεια, το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που θα λαμβάνεται υπόψη για τέτοιου είδους παραβάσεις κατά κανόνα θα ορίζεται στα υψηλότερα όρια της παραπάνω κλίμακας.»

10 Το σημείο 25 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών προβλέπει:

«Επιπρόσθετα, ανεξαρτήτως της διάρκειας της συμμετοχής μιας επιχείρησης στην παράβαση, η Επιτροπή θα περιλαμβάνει στο βασικό ποσό ένα ποσό που θα κυμαίνεται μεταξύ 15 % και 25 % της αξίας των πωλήσεων όπως αυτή ορίζεται παραπάνω στην Ενότητα Α, προκειμένου να αποτρέπονται οι επιχειρήσεις και από το να εισέρχονται απλώς σε οριζόντιες συμφωνίες καθορισμού των τιμών, κατανομής της αγοράς και περιορισμού της παραγωγής. Η Επιτροπή θα μπορεί επίσης να επιβάλει ένα τέτοιο επιπρόσθετο ποσό και σε περιπτώσεις άλλων παραβάσεων. Για τον καθορισμό του ποσοστού επί της αξίας των πωλήσεων που θα ληφθεί υπόψη σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη της διάφορους παράγοντες και ιδίως εκείνους που προβλέπονται στο σημείο 22.»

11 Κατά το σημείο 29 των κατευθυντήριων γραμμών:

«Το βασικό ποσό του προστίμου θα μπορεί να μειωθεί όταν η Επιτροπή θα διαπιστώνει την ύπαρξη ελαφρυντικών περιστάσεων, όπως:

— όταν η εμπλεκόμενη επιχείρηση αποδεικνύει ότι έπαυσε την παράβαση αμέσως μετά την πρώτη παρέμβαση της Επιτροπής. Αυτό δεν θα εφαρμόζεται στις μυστικές συμφωνίες ή πρακτικές (ιδίως στην περίπτωση καρτέλ)·

— όταν η επιχείρηση αποδεικνύει ότι η παράβαση διαπράχθηκε από αμέλεια·

— όταν η επιχείρηση αποδεικνύει ότι η συμμετοχή της στην παράβαση είναι ιδιαίτερα περιορισμένη και, κατά συνέπεια ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία συμμετείχε στην παράνομη συμφωνία, απείχε κατ' ουσία από την εφαρμογή αυτής, ακολουθώντας ανταγωνιστική συμπεριφορά στην αγορά· το γεγονός ότι μια επιχείρηση συμμετείχε σε παράβαση για μικρότερη διάρκεια από τις λοιπές επιχειρήσεις δεν θα θεωρείται ελαφρυντική περίσταση, καθώς η περίσταση αυτή ήδη θα έχει ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό του βασικού ποσού·

— όταν η εμπλεκόμενη επιχείρηση συνεργάστηκε αποτελεσματικά με την Επιτροπή, πέραν του πεδίου εφαρμογής της Ανακοίνωσης περί Επιείκειας και πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών της να συνεργαστεί·

— όταν η αντιανταγωνιστική συμπεριφορά επετράπη ή ενθαρρύνθηκε από τις δημόσιες αρχές ή με νομοθετικά μέτρα. […]»

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

12 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται στις σκέψεις 1 έως 29 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και μπορεί να συνοψισθεί ως εξής.

13 Η Roca είναι γαλλική εταιρία με κύρια δραστηριότητα τη διανομή κεραμικών μπάνιου και βρυσών στη γαλλικών αγορά. Κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών ανήκε σε όμιλο εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των ειδών υγιεινής (στο εξής: όμιλος Roca), με μητρική εταιρία τη Roca Sanitario SA, η οποία κατείχε το σύνολο του κεφαλαίου της.

14 Στις 15 Ιουλίου 2004 η Masco Corp. και οι θυγατρικές της, στις οποίες καταλέγεται η Hansgrohe AG που κατασκευάζει βρύσες μπάνιου, και η Hüppe GmbH, που κατασκευάζει ντουζιέρες, ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με την ύπαρξη σύμπραξης στον κλάδο των ειδών υγιεινής και ζήτησαν να μην τους επιβληθεί πρόστιμο, δυνάμει της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3, στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας του 2002), ή, τουλάχιστον, να τους επιβληθεί μειωμένο πρόστιμο.

15 Στις 9 και 10 Νοεμβρίου 2004, η Επιτροπή πραγματοποίησε αιφνίδιους ελέγχους στις εγκαταστάσεις διαφόρων εταιριών και εθνικών επαγγελματικών ενώσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των ειδών υγιεινής. Μεταξύ 15ης Νοεμβρίου 2005 και 16ης Μαΐου 2006, η Επιτροπή απέστειλε αιτήσεις παροχής πληροφοριών στις εν λόγω εταιρίες και ενώσεις, περιλαμβανομένων των Roca και Laufen Austria AG.

16 Στις 17 Ιανουαρίου 2006, η Roca ζήτησε εξ ονόματός της και εξ ονόματος του ομίλου στον οποίον ανήκει η Laufen Austria, καθόσον είχε αναλάβει τις δραστηριότητες του ομίλου αυτού στη Γαλλία, απαλλαγή από το πρόστιμο βάσει της ανακοίνωσης περί συνεργασίας του 2002 ή, επικουρικώς, μείωση του προστίμου που επρόκειτο να της επιβληθεί.

17 Με έγγραφο της 8ης Δεκεμβρίου 2006, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην αναιρεσείουσα την απόφασή της να κάνει υπό όρους δεκτό το αίτημά της για μείωση του προστίμου αυτού.

18 Στις 26 Μαρτίου 2007, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση αιτιάσεων, η οποία κοινοποιήθηκε στην αναιρεσείουσα. Η αναιρεσείουσα διατύπωσε την άποψή της στο πλαίσιο ακρόασης η οποία διενεργήθηκε μεταξύ 12ης και 14ης Νοεμβρίου 2007.

19 Στις 23 Ιουνίου 2010, η Επιτροπή εξέδωσε την επίδικη απόφαση, με την οποία διαπίστωσε ενιαία και διαρκή παράβαση του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, της 2ας Μαΐου 1992 (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3, στο εξής: Συμφωνία ΕΟΧ) στον κλάδο των ειδών υγιεινής. Κατά την Επιτροπή, η παράβαση αυτή, στην οποία μετείχαν 17 επιχειρήσεις, καλύπτει διάφορες χρονικές περιόδους από τις 16 Οκτωβρίου 1992 έως τις 9 Νοεμβρίου 2004. Έλαβε τη μορφή πλέγματος αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στο έδαφος του Βελγίου, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας.

20 Τα προϊόντα τα οποία αφορά η σύμπραξη είναι τα είδη υγιεινής που εμπίπτουν σε μία από τις τρεις ακόλουθες υποκατηγορίες προϊόντων, ήτοι βρύσες μπάνιου, ντουζιέρες και εξαρτήματά τους, και κεραμικά μπάνιου (στο εξής: οι τρεις υποκατηγορίες προϊόντων).

21 Η Επιτροπή διαπίστωσε, επίσης, την ύπαρξη εθνικών επαγγελματικών ενώσεων των οποίων τα μέλη δραστηριοποιούνταν και τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, τις οποίες ονόμασε «συντονιστικά όργανα», εθνικών επαγγελματικών ενώσεων των οποίων τα μέλη δραστηριοποιούνταν σε τουλάχιστον δύο από τις τρεις αυτές υποκατηγορίες προϊόντων, τις οποίες ονόμασε «ενώσεις για περισσότερα προϊόντα», καθώς και ενώσεων με εξειδικευμένο αντικείμενο, των οποίων τα μέλη δραστηριοποιούνταν σε μία μόνον από τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων. Τέλος, διαπίστωσε ότι υπήρχε μια κεντρική ομάδα επιχειρήσεων που μετείχαν στη σύμπραξη σε πλείονα κράτη μέλη και στο πλαίσιο συντονιστικών οργάνων και ενώσεων για περισσότερα προϊόντα.

22 Όσον αφορά τη συμμετοχή του ομίλου Roca στη διαπιστωθείσα παράβαση, η Επιτροπή εκτίμησε ότι ο όμιλος είχε λάβει γνώση της παράβασης όσον αφορά τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων. Ωστόσο, όσον αφορά τη γεωγραφική έκταση της σύμπραξης, η Επιτροπή εκτίμησε ότι ο όμιλος Roca δεν γνώριζε το σύνολο της σύμπραξης, αλλά ότι έπρεπε να θεωρηθεί ότι γνώριζε μόνο τις συμπαιγνιακές ενέργειες στη Γαλλία και στην Αυστρία. Η συμμετοχή της ίδιας της αναιρεσείουσας περιορίστηκε στη Γαλλία και, ειδικότερα, στον τομέα των βρυσών μπάνιου και των κεραμικών μπάνιου.

23 Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή διαπίστωσε, με το άρθρο 1, παράγραφος 3, της επίδικης απόφασης, ότι οι Laufen Austria, Roca Sanitario και Roca παρέβησαν το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ μετέχοντας σε διαρκή συμφωνία ή σε εναρμονισμένες πρακτικές στον κλάδο των ειδών υγιεινής στη Γαλλία και στην Αυστρία.

24 Για τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου για κάθε επιχείρηση, η Επιτροπή εφάρμοσε τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006.

25 Σε πρώτο στάδιο, η Επιτροπή καθόρισε το βασικό ποσό του προστίμου. Προς τούτο, διευκρίνισε ότι το ποσό αυτό καθορίστηκε για κάθε επιχείρηση βάσει της αξίας των πωλήσεων ανά κράτος μέλος, πολλαπλασιαζόμενης επί τον αριθμό των ετών συμμετοχής στη διαπιστωθείσα παράβαση σε κάθε κράτος μέλος για την αντίστοιχη υποκατηγορία προϊόντων, ούτως ώστε να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ορισμένες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε ορισμένα μόνο κράτη μέλη ή ότι οι δραστηριότητές τους αφορούν ορισμένες μόνον από τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων.

26 Μετά από αυτή τη διευκρίνιση, η Επιτροπή όρισε τον συντελεστή σοβαρότητας της διαπιστωθείσας παράβασης κατά την έννοια των σημείων 20 έως 23 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 (στο εξής: συντελεστής σοβαρότητας της παράβασης) στο 15 % επί της αξίας των πωλήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, εφάρμοσε τέσσερα κριτήρια εκτίμησης της παράβασης, ήτοι το σύνολο των μεριδίων αγοράς, καθώς και τη φύση, τη γεωγραφική έκταση και την εφαρμογή της παράβασης.

27 Επιπλέον, η Επιτροπή καθόρισε τον σχετικό με τη διάρκεια της διαπιστωθείσας παράβασης συντελεστή, ο οποίος έπρεπε να εφαρμοστεί επί του βασικού ποσού του προστίμου που ορίστηκε για την αναιρεσείουσα, βάσει των διαλαμβανομένων στο σημείο 24 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, σε 1,83, συντελεστή ο οποίος αντιστοιχεί σε συμμετοχή στην παράβαση στη Γαλλία με

αντικείμενο τις βρύσες μπάνιου από τις 10 Δεκεμβρίου 2002 έως τις 9 Νοεμβρίου 2004, και σε 0,66, συντελεστή ο οποίος αντιστοιχεί σε συμμετοχή στην παράβαση στη Γαλλία με αντικείμενο τα κεραμικά μπάνιου από τις 25 Φεβρουαρίου έως τις 9 Νοεμβρίου 2004.

28 Τέλος, προς διασφάλιση του αποτρεπτικού αποτελέσματος της επίδικης απόφασης, βάσει των διαλαμβανομένων στο σημείο 25 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 και κατ' εφαρμογήν των τεσσάρων κριτηρίων εκτίμησης που παρατίθενται στη σκέψη 26 της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή προσαύξησε το βασικό ποσό του προστίμου, εφαρμόζοντας επί της αξίας των πωλήσεων επιπρόσθετο συντελεστή (στο εξής: συντελεστής επιπρόσθετου ποσού) 15 %.

29 Κατ' αποτέλεσμα, όσον αφορά τον όμιλο Roca, το βασικό ποσό του προστίμου ορίστηκε σε 3 000 000 ευρώ για τις συμπαιγνιακές ενέργειες με αντικείμενο τις βρύσες μπάνιου στη γαλλική αγορά και σε 35 700 000 ευρώ για τις συμπαιγνιακές ενέργειες με αντικείμενο τα κεραμικά μπάνιου, εκ των οποίων τα 3 700 000 ευρώ αφορούσαν τη γαλλική αγορά και τα 32 000 000 ευρώ την αυστριακή αγορά.

30 Σε δεύτερο στάδιο, η Επιτροπή εξέτασε την ύπαρξη επιβαρυντικών ή ελαφρυντικών περιστάσεων ικανών να δικαιολογήσουν προσαρμογή του βασικού ποσού του προστίμου. Δεν δέχθηκε καμία επιβαρυντική ή ελαφρυντική περίσταση ως προς την αναιρεσείουσα.

31 Σε τρίτο στάδιο, η Επιτροπή εφάρμοσε το ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών, βάσει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003. Μετά την εφαρμογή του ορίου αυτού, το πρόστιμο για τον όμιλο Roca ορίστηκε σε 38 700 000 ευρώ.

32 Σε τέταρτο στάδιο, η Επιτροπή εκτίμησε ότι ο όμιλος Roca, στον οποίον ανήκει η αναιρεσείουσα, δεν δικαιούνταν μείωση του προστίμου βάσει της ανακοίνωσης περί συνεργασίας του 2002. Κατά την Επιτροπή, αφενός, οι προσκομισθείσες από τον όμιλο αποδείξεις δεν είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοίνωσης αυτής. Αφετέρου, ο εν λόγω όμιλος δεν είχε επιδείξει γνήσιο πνεύμα συνεργασίας κατά τη διοικητική διαδικασία.

33 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, η Επιτροπή διαπίστωσε, με το άρθρο 1, παράγραφος 3, της επίδικης απόφασης ότι η αναιρεσείουσα είχε παραβεί το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ μετέχοντας, από τις 10 Δεκεμβρίου 2002 έως τις 9 Νοεμβρίου 2004, σε διαρκή συμφωνία ή σε εναρμονισμένη πρακτική στον κλάδο των ειδών υγιεινής στη Γαλλία και στην Αυστρία.

34 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 4, στοιχείο β', της επίδικης απόφασης, για την παράβαση αυτή η Επιτροπή επέβαλε στην αναιρεσείουσα και στη Roca Sanitario πρόστιμο ύψους 6 700 000 ευρώ για την καταβολή του οποίου ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

35 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 9 Σεπτεμβρίου 2010, η Roca άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίδικης απόφασης ως προς αυτήν και, επικουρικώς, τη μείωση του προστίμου που της επιβλήθηκε.

36 Προς στήριξη του αιτήματός της περί μερικής ακύρωσης της επίδικης απόφασης, η Roca προέβαλε πέντε λόγους ακύρωσης. Ο πρώτος αφορούσε την εφαρμογή του προβλεπόμενου από το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 ορίου του 10 % του κύκλου εργασιών. Ο δεύτερος σχετιζόταν με την εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης την οποία διέπραξε η Roca. Ο τρίτος αφορούσε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας σχετικά με την επιλογή του έτους αναφοράς για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου. Ο τέταρτος λόγος αφορούσε παραβίαση των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης, λόγω μη συνεκτίμησης, ως

ελαφρυντικής περίστασης, του παρόντος οικονομικού πλαισίου της οικονομικής κρίσης. Ο πέμπτος λόγος αφορούσε τη μη συνεκτίμηση της συνεργασίας της αναιρεσείουσας, αφενός, στο πλαίσιο της ανακοίνωσης περί συνεργασίας του 2002 και, αφετέρου, ως ελαφρυντικής περίστασης.

37 Επιπλέον, η Roca ζήτησε, επικουρικώς, από το Γενικό Δικαστήριο να μειώσει το πρόστιμο που της επιβλήθηκε. Προς στήριξη του αιτήματος αυτού, η Roca έκανε λόγο για εσφαλμένη εκτίμηση της Επιτροπής κατά την εξέταση των προσκομισθέντων από αυτήν αποδεικτικών στοιχείων. Επικαλέστηκε επίσης τη συνεργασία της με την Επιτροπή και την ήσσονα σημασία της συμμετοχής της στην παράβαση σε σχέση με τη συμμετοχή των λοιπών μετεχόντων.

38 Καταρχάς, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τους λόγους που προέβαλε η αναιρεσείουσα προς στήριξη του αιτήματος ακύρωσης της επίδικης απόφασης. Εν συνεχεία, έκανε εν μέρει δεκτό το αίτημα για μεταρρύθμιση του επιβληθέντος προστίμου, μειώνοντάς το κατά 6 %, με το σκεπτικό ότι η Επιτροπή εκτίμησε εσφαλμένα την αξία των προσκομισθέντων από τη Roca στοιχείων βάσει της ανακοίνωσης περί συνεργασίας του 2002.

Αιτήματα των διαδίκων

39 Η Roca ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει εν μέρει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,

— να μειώσει το ποσό του προστίμου που της επιβλήθηκε, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

40 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναίρεσης και

— να καταδικάσει τη Roca στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αίτησης αναίρεσης

41 Προς στήριξη της αίτησης αναίρεσης, η αναιρεσείουσα προβάλλει δύο λόγους. Με τον πρώτο λόγο προβάλλεται ότι το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας, παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης και παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά, καθώς διαπίστωσε ότι η αναιρεσείουσα γνώριζε ότι η παράβαση αφορούσε τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων και δεν έλαβε υπόψη του το γεγονός ότι η παράβαση στην οποία υπέπεσε η αναιρεσείουσα καλύπτει δύο μόνον υποκατηγορίες προϊόντων. Με τον δεύτερο λόγο προβάλλεται ότι το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε τις αρχές της εξατομίκευσης της ποινής και της προσωποπαγούς ευθύνης, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης, καθώς απέρριψε το αίτημα μείωσης του βασικού ποσού του προστίμου λόγω ήσσονος σημασίας της συμμετοχής στην παράβαση που καταλογίστηκε στην αναιρεσείουσα.

Επί του πρώτου αναιρετικού λόγου

Επιχειρήματα των διαδίκων

42 Με τον πρώτο αναιρετικό λόγο, η Roca προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας, παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει και παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά που τέθηκαν υπόψη του, πρώτον, διότι διαπίστωσε εσφαλμένως, με τη σκέψη 131 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Roca, ως ανήκουσα στον όμιλο Roca, γνώριζε ότι η παράβαση στην οποία συμμετείχε αφορούσε τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, δεύτερον, διότι παρέλειψε εσφαλμένως και αναιτιολόγητα να λάβει υπόψη του το γεγονός ότι η συμμετοχή της Roca στην παράβαση ήταν ήσσονος σημασίας, καθώς κάλυπτε δύο μόνον υποκατηγορίες προϊόντων, σε σχέση με τη συμμετοχή επιχειρήσεων η οποία κάλυπτε τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, και, τρίτον, διότι δεν μείωσε συνακόλουθα το πρόστιμο που της είχε επιβληθεί.

43 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

44 Όσον αφορά την αιτίαση περί παραμόρφωσης των πραγματικών περιστατικών, λόγω του ότι το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, με τη σκέψη 131 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Roca, ως ανήκουσα στον όμιλο Roca, γνώριζε το καθ' ύλην εύρος της παράβασης, η οποία κάλυπτε τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, υπενθυμίζεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της αιτίασης περί παραμόρφωσης των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων, ο αναιρεσείων οφείλει, κατά το άρθρο 256 ΣΛΕΕ, το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 168, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, να προσδιορίζει επακριβώς τα στοιχεία που παραμορφώθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο και να καταδεικνύει τα σφάλματα ανάλυσης που, κατά την εκτίμησή του, οδήγησαν στην παραμόρφωση αυτή. Μια τέτοια παραμόρφωση πρέπει να προκύπτει σαφώς από τα έγγραφα της δικογραφίας, χωρίς να απαιτείται νέα εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων (διάταξη της 7ης Μαΐου 2015, Adler Modemärkte κατά ΓΕΕΑ, C-343/14 P, C-343/14 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:310, σκέψη 43 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

45 Ωστόσο, επισημαίνεται, αφενός, ότι, με τη διαπίστωση στην οποία κατέληξε με τη σκέψη 131 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο δεν παραμόρφωσε την επίδικη απόφαση, αλλά στηρίχθηκε στο σημείο 870 αυτής.

46 Αφετέρου, η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δικογραφία. Συναφώς, η αναιρεσείουσα όφειλε να αποδείξει ότι δεν γνώριζε το καθ' ύλην εύρος της προσαπτόμενης παράβασης. Προβάλλει απλώς τη θέση αυτή κατ' αναίρεση, χωρίς να παραθέτει κανένα στοιχείο που να την τεκμηριώνει.

47 Συνεπώς, κακώς υποστηρίζει η Roca ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία, διαπιστώνοντας ότι η Roca, ως ανήκουσα στον όμιλο Roca, γνώριζε το καθ' ύλην εύρος της επίμαχης παράβασης.

48 Έπεται, επίσης, ότι είναι απορριπτέες ως αβάσιμες οι αιτιάσεις περί παράβασης της υποχρέωσης αιτιολόγησης, καθώς και περί παραβίασης των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης, οι οποίες στηρίζονται στην εσφαλμένη παραδοχή ότι ήταν εσφαλμένη η διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου ότι η Roca γνώριζε το καθ' ύλην εύρος της επίμαχης παράβασης.

49 Επομένως, ο πρώτος αναιρετικός λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου αναιρετικού λόγου

Επιχειρήματα των διαδίκων

50 Η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, ιδίως με τις σκέψεις 116 έως 145, καθώς και με τις σκέψεις 247 έως 249 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, παραβίασε τις αρχές της εξατομίκευσης της ποινής και της προσωποπαγούς ευθύνης, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης.

51 Κατ' ουσίαν, η Roca υποστηρίζει, πρώτον, ότι οι σκέψεις 116 έως 145 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης είναι νομικά εσφαλμένες. Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο, ενώ διαπίστωσε ότι η καταλογιζόμενη στη Roca συμμετοχή στην παράβαση ήταν ήσσονος σημασίας σε σχέση με τη συμμετοχή των λοιπών εμπλεκομένων στη σύμπραξη, εντούτοις δεν τροποποίησε τους συντελεστές σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού και δεν μείωσε το βασικό ποσό του προστίμου, όπως θα επέβαλλε η ως άνω διαπίστωσή του. Συναφώς, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει καμία διαφοροποίηση, πέραν της σχετιζόμενης με το γεωγραφικό εύρος της συμμετοχής στην παράβαση, μεταξύ της σοβαρότητας της συμπεριφοράς της Roca, η οποία δεν συνέβαλε ούτε στη σύσταση ούτε στη διατήρηση της σύμπραξης, και της σοβαρότητας της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων που αποτελούσαν τον «σκληρό πυρήνα» των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, ανάλογα με τη φύση των αντίστοιχων συμπεριφορών. Κατά την αρχή της απαγόρευσης των δυσμενών διακρίσεων, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να εφαρμόσει ως προς τη Roca χαμηλότερους συντελεστές σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού σε σχέση με εκείνους που εφάρμοσε για τις προαναφερθείσες επιχειρήσεις, μειώνοντας το το βασικό ποσό του επιβληθέντος σε αυτή προστίμου, δεδομένου μάλιστα ότι είχε αναγνωρίσει, με τις σκέψεις 139, 247 και 248 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι, λόγω της ήσσονος σημασίας της συμπεριφοράς της Roca, έπρεπε να εφαρμοστούν τέτοιοι συντελεστές. Το Γενικό Δικαστήριο, όμως, δεν έλαβε υπόψη του ούτε ως λόγο τροποποίησης των συντελεστών αυτών ούτε ως ελαφρυντική περίσταση το γεγονός ότι η συμμετοχή της Roca στην παράβαση ήταν ήσσονος σημασίας σε σχέση με τη συμμετοχή των λοιπών εμπλεκομένων.

52 Δεύτερον, η ήσσων σημασία της συμμετοχής της Roca στην παράβαση έπρεπε, τουλάχιστον, να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντική περίσταση κατά την έννοια του σημείου 29 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006. Ωστόσο, με τις σκέψεις 141 έως 143 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο, στηριζόμενο σε υπέρμετρα περιοριστική και εσφαλμένη ερμηνεία της διάταξης αυτής, απέκλεισε τη μείωση του προστίμου για τον λόγο αυτόν.

53 Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και δεν τήρησε την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει, καθώς διαπίστωσε, με τη σκέψη 135 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή δεν παρεξέκλινε από τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που προβλέπεται από τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006.

54 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας. Επιπλέον, χαρακτηρίζει μεν ορθή την απόρριψη από το Γενικό Δικαστήριο των επιχειρημάτων της αναιρεσείουσας σχετικά με παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας, αλλά θεωρεί εσφαλμένη την παραδοχή του Γενικού Δικαστηρίου ότι οι συντελεστές σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού που εφαρμόστηκαν ως προς την αναιρεσείουσα, η οποία μετέσχε μόνο στο γαλλικό σκέλος της παράβασης, έπρεπε να είναι διαφορετικοί από αυτούς που εφαρμόστηκαν για τους λοιπούς εμπλεκομένους οι οποίοι μετείχαν στην επίμαχη σύμπραξη σε έξι κράτη μέλη και στις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αντικαταστήσει ορισμένα σημεία του σκεπτικού της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

55 Υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να ελέγχει τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή εκτίμησε σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τη σοβαρότητα των παράνομων συμπεριφορών. Στο πλαίσιο της αίτησης αναίρεσης, σκοπός του ελέγχου του Δικαστηρίου είναι να εξεταστεί, αφενός, εάν και κατά πόσον το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη, κατά τρόπο νομικώς ορθό, όλους τους ουσιώδεις παράγοντες για να εκτιμήσει τη σημασία συγκεκριμένης συμπεριφοράς υπό το φως των άρθρων 101 της Συνθήκης και 23 του κανονισμού 1/2003 και, αφετέρου, να εξακριβωθεί εάν το Γενικό Δικαστήριο απάντησε επαρκώς κατά νόμον στο σύνολο των επιχειρημάτων που προέβαλε ο αναιρεσείων όσον αφορά την ακύρωση ή τη μείωση του προστίμου (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 17 Δεκεμβρίου 1998, Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, C-185/95 P, EU:C:1998:608, σκέψη 128, της 28 Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψη 244, καθώς και της 5ης Δεκεμβρίου 2013, Solvay Solexis κατά Επιτροπής, C-449/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:802, σκέψη 74).

56 Κατά το μέτρο που, με τον δεύτερο αναιρετικό λόγο, η Roca προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, τόσο κατά την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας της επίδικης απόφασης με τις σκέψεις 116 έως 145 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης όσο και κατά την άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου με τις σκέψεις 247 έως 249 της απόφασης αυτής, δεν έλαβε υπόψη του το γεγονός ότι η συμμετοχή της αναιρεσείουσας στη διαπιστωθείσα παράβαση ήταν ήσσονος σημασίας σε σχέση με τη συμμετοχή των επιχειρήσεων που αποτελούσαν τον «σκληρό πυρήνα» της σύμπραξης, τονίζεται ότι δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο, όταν αποφαίνεται επί νομικών ζητημάτων κατ' αναίρεση, να υποκαθιστά για λόγους επιείκειας την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου το οποίο αποφαίνεται, κατά την άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του, επί του ύψους των προστίμων που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις λόγω παραβίασης κανόνων του δικαίου της Ένωσης (αποφάσεις της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψη 245, καθώς και της 11ης Ιουλίου 2013, Gosselin Group κατά Επιτροπής, C-429/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:463, σκέψη 87).

57 Περαιτέρω, υπενθυμίζεται, επίσης, ότι, για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η διάρκεια της παράβασης και όλα τα στοιχεία που μπορούν να επηρεάσουν την εκτίμηση της σοβαρότητάς της (αποφάσεις της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψη 240, καθώς και της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψη 98).

58 Μεταξύ των στοιχείων που μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας των παραβάσεων περιλαμβάνονται η συμπεριφορά εκάστης επιχείρησης, ο ρόλος της στη σύσταση της σύμπραξης, το κέρδος που αποκόμισε από τη σύμπραξη αυτή, το μέγεθός της και η αξία των οικείων εμπορευμάτων, καθώς και ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν παραβάσεις της μορφής αυτής για τους σκοπούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (αποφάσεις της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψη 242, καθώς και της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψη 100).

59 Πρώτον, με τη σκέψη 131 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε το υποστατό των στοιχείων που κατά την Επιτροπή συνιστούν την παράβαση. Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε έτσι ότι η Roca μετέσχε σε παράβαση η οποία συνίστατο στον συντονισμό των μελλοντικών αυξήσεων των τιμών και ότι, ως μέλος του ομίλου Roca, γνώριζε τόσο το καθ' ύλην όσο και το γεωγραφικό εύρος της παράβασης. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή ορθώς εκτίμησε, σύμφωνα με τα σημεία 21 έως 23 και 25 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, ότι οι συντελεστές σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού ύψους 15 % ήταν οι ενδεδειγμένοι.

60 Συναφώς, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη του το γεγονός ότι δεν ανήκε στον «σκληρό πυρήνα» της σύμπραξης, καθώς δεν είχε συμβάλει στη σύστασή της και στη διατήρησή της.

61 Ωστόσο, ακόμη και αν οι περιστάσεις αυτές θεωρηθούν αποδεδειγμένες, τούτο δεν σημαίνει εν πάση περιπτώσει ότι το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να θεωρήσει μη ενδεδειγμένους ή υπερβολικά υψηλούς τους συντελεστές σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού ύψους 15 %, διότι το ποσοστό αυτό δικαιολογείται από τη φύση και μόνο της επίμαχης παράβασης, η οποία συνίστατο στον συντονισμό των αυξήσεων των τιμών. Συγκεκριμένα, μια τέτοια παράβαση συγκαταλέγεται στους πλέον σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την έννοια των σημείων 23 και 25 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, ο δε συντελεστής 15 % είναι ο χαμηλότερος στην κλίμακα των κυρώσεων που προβλέπεται για τέτοιες παραβάσεις στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 2013, Ziegler κατά Επιτροπής, C-439/11 P, EU:C:2013:513, σκέψεις 124 και 125, καθώς και της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψη 125).

62 Επομένως, ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 131 και 246 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή δεν παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας, καθορίζοντας τους συντελεστές σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού σε 15 %, παρά το μειωμένο γεωγραφικό εύρος της συμμετοχής της αναιρεσείουσας στην επίμαχη παράβαση.

63 Δεύτερον, κατά το μέτρο που η Roca προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, ενώ χαρακτήρισε τη συμμετοχή της στην παράβαση ως ήσσονος σημασίας σε σχέση με τη συμμετοχή των λοιπών εμπλεκομένων, καθόρισε ως προς αυτήν τους εν λόγω συντελεστές, παραβιάζοντας έτσι την αρχή της ίσης μεταχείρισης, διαπιστώνεται ότι, όπως κατ' ουσίαν υποστηρίζει η Επιτροπή, είναι νομικά εσφαλμένη η αιτιολογία που παρατίθεται στις σκέψεις 138 και 139, καθώς και στις σκέψεις 247 και 248 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, κατά την οποία, αφενός, η παράβαση που καλύπτει έξι κράτη μέλη και τρεις υποκατηγορίες προϊόντων πρέπει να θεωρείται σοβαρότερη από την παράβαση η οποία, όπως η επίδικη, έχει διαπραχθεί σε ένα μόνο κράτος μέλος και, αφετέρου, στις επιχειρήσεις που μετείχαν στην πρώτη παράβαση έπρεπε, εξ αυτού του λόγου και μόνο, να επιβληθεί πρόστιμο υπολογιζόμενο με υψηλότερους συντελεστές σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού σε σχέση με εκείνους που ορίστηκαν για την αναιρεσείουσα.

64 Συγκεκριμένα, όσον αφορά τον καθορισμό των συντελεστών σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού, από τα σημεία 22 και 25 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 προκύπτει ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ορισμένοι παράγοντες, και συγκεκριμένα εκείνοι που παρατίθενται στο σημείο 22 των κατευθυντήριων αυτών γραμμών. Το γεωγραφικό εύρος της παράβασης μπορεί μεν να ληφθεί υπόψη για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης και για τον καθορισμό, εν συνεχεία, του ύψους του προστίμου, πλην όμως το γεγονός και μόνον ότι μια παράβαση έχει μεγαλύτερο γεωγραφικό εύρος από άλλη δεν σημαίνει οπωσδήποτε ότι η πρώτη παράβαση, εξεταζόμενη συνολικά και με κριτήριο τη φύση της, πρέπει να χαρακτηριστεί ως σοβαρότερη σε σχέση με τη δεύτερη, ώστε να δικαιολογείται ο καθορισμός υψηλότερων συντελεστών σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού σε σχέση με εκείνους που καθορίστηκαν για τον υπολογισμό του προστίμου που επιβλήθηκε για τη δεύτερη παράβαση (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Ιουλίου 2014, Telefónica και Telefónica de España κατά Επιτροπής, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, σκέψη 178).

65 Τούτων δοθέντων, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, την οποία καθιερώνουν τα άρθρα 20 και 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η εν λόγω αρχή επιτάσσει να μην επιφυλάσσεται σε όμοιες καταστάσεις διαφορετική μεταχείριση ούτε σε διαφορετικές καταστάσεις όμοια μεταχείριση, εκτός αν η εν λόγω διαφοροποίηση δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, σκέψη 51).

66 Το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να τηρεί την αρχή αυτή, όχι μόνο κατά την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας της απόφασης της Επιτροπής περί επιβολής προστίμων, αλλά και κατά την άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του. Πράγματι, η άσκηση της εν λόγω δικαιοδοσίας δεν μπορεί να οδηγεί σε διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων που έχουν μετάσχει σε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική αντίθετη στο άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, κατά τον καθορισμό του ύψους των επιβαλλομένων εις βάρος τους προστίμων (βλ., συναφώς, απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Parker Hannifin Manufacturing και Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, σκέψη 77).

67 Όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, η συνεκτίμηση βάσει της ίδιας αρχής, κατά τον προσδιορισμό της σοβαρότητας της παράβασης, των διαφορών μεταξύ των επιχειρήσεων που έχουν μετάσχει στην ίδια σύμπραξη, ιδίως των διαφορών ως προς το γεωγραφικό εύρος της συμμετοχής τους σε αυτήν, δεν χωρεί υποχρεωτικά κατά τον καθορισμό των συντελεστών σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού, αλλά και σε μεταγενέστερο στάδιο του υπολογισμού του προστίμου, όπως είναι η προσαρμογή του βασικού ποσού λόγω ελαφρυντικών ή επιβαρυντικών περιστάσεων, σύμφωνα με τα σημεία 28 και 29 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 2013, Gosselin Group κατά Επιτροπής, C-429/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:463, σκέψεις 96 έως 100, και της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψεις 104 και 105).

68 Όπως επισήμανε η Επιτροπή, οι διαφορές αυτές μπορούν επίσης να αποτυπωθούν στην αξία των πωλήσεων που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου, καθώς η αξία αυτή εμφαίνει, για κάθε μετέχουσα επιχείρηση, πόσο σημαντική ήταν η συμμετοχή της στην παράβαση, σύμφωνα με το σημείο 13 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, κατά το οποίο ως σημείο αφετηρίας για τον υπολογισμό των προστίμων μπορεί να ληφθεί ένα ποσό που αποτυπώνει την οικονομική σημασία της παράβασης και τη βαρύτητα της συμμετοχής της επιχείρησης σε αυτή (βλ., συναφώς, απόφαση της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψη 76).

69 Κατά συνέπεια, εφόσον δεν αμφισβητείται ότι το βασικό ποσό του επιβληθέντος στην αναιρεσείουσα προστίμου καθορίστηκε βάσει της αξίας των πωλήσεων προϊόντων των δύο επίμαχων υποκατηγοριών, ήτοι των κεραμικών και των βρυσών μπάνιου, τις οποίες είχε πραγματοποιήσει η αναιρεσείουσα στη Γαλλία, το Γενικό Δικαστήριο δεν παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισης, καθορίζοντας, με τις σκέψεις 138 και 139, καθώς και με τις σκέψεις 247 και 248 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, τους συντελεστές σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού στο 15 % της αξίας αυτής.

70 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει μεν ότι η αιτιολογία που παραθέτει το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 138 και 139, καθώς και στις σκέψεις 247 και 248 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης είναι νομικά εσφαλμένη, ωστόσο υπενθυμίζεται ότι, αν το σκεπτικό απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου ενέχει παραβίαση του δικαίου της Ένωσης, αλλά το διατακτικό της απόφασης είναι ορθό για άλλους νομικούς λόγους, η παραβίαση αυτή δεν συνεπάγεται αναίρεση της εν λόγω απόφασης και χωρεί αντικατάσταση του σκεπτικού (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 9ης Ιουνίου 1992, Lestelle κατά Επιτροπής, C-30/91 P, EU:C:1992:252, σκέψη 28, καθώς και της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, FIAMM κ.λπ. κατά Συμβούλιου και Επιτροπής C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 187 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

71 Πάντως, όπως προκύπτει από τους λόγους που παρατίθενται στις σκέψεις 64 έως 69 της παρούσας απόφασης, με τους οποίους πρέπει να αντικατασταθούν αυτοί που παραθέτει το Γενικό Δικαστήριο, τούτο συμβαίνει εν προκειμένω.

72 Συνεπώς, είναι απορριπτέος ο δεύτερος αναιρετικός λόγος με τον οποίο προσάπτονται στο Γενικό Δικαστήριο νομικά σφάλματα και, συγκεκριμένα, παραβίαση των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης, επειδή το Γενικό Δικαστήριο, μη εφαρμόζοντας ως προς την αναιρεσείουσα

χαμηλότερους συντελεστές σοβαρότητας της παράβασης και επιπρόσθετου ποσού σε σχέση με τις επιχειρήσεις που είχαν σημαντικότερη συμμετοχή στην παράβαση, δεν έλαβε υπόψη ότι η συμμετοχή της αναιρεσείουσας στην παράβαση ήταν ήσσονος σημασίας.

73 Όσον αφορά την αιτίαση ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει και παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, διαπιστώνοντας, με τη σκέψη 183 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή δεν παρεξέκλινε από τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που προβλέπεται από τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006, επισημαίνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε μια γενική περιγραφή της μεθόδου αυτής στις σκέψεις 121 και 122 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, καθώς και του τρόπου εφαρμογής της από την Επιτροπή στην υπό κρίση υπόθεση στις σκέψεις 124 έως 126 της εν λόγω απόφασης.

74 Επομένως, η αιτίαση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

75 Όσον αφορά, τέλος, την αιτίαση κατά την οποία το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη του ως ελαφρυντική περίσταση, κατά την έννοια του σημείου 29, τρίτη περίπτωση, των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, ότι η συμμετοχή της αναιρεσείουσας στην παράβαση ήταν ήσσονος σημασίας σε σχέση με τη συμμετοχή των λοιπών εμπλεκομένων, διαπιστώνεται ότι ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου η Roca προέβαλε απλώς ότι η συμμετοχή της στη διαπιστωθείσα παράβαση ήταν περιορισμένη.

76 Ωστόσο, κατά το σημείο 29 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, για να τύχει μείωσης του προστίμου λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων, η αναιρεσείουσα έπρεπε να αποδείξει ότι πράγματι έπαυσε την εφαρμογή των επίμαχων αθέμιτων συμφωνιών, υιοθετώντας συμπεριφορά σύμφωνη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού στην αγορά, πράγμα που, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 143 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε.

77 Εν πάση περιπτώσει, μια τέτοια εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων δεν μπορεί να αμφισβητηθεί κατ' αναίρεση, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση παραμόρφωσης των στοιχείων αυτών, πράγμα που δεν προβάλλεται εν προκειμένω (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 13ης Ιανουαρίου 2011, Media-Saturn-Holding κατά ΓΕΕΑ, C-92/10 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:15, σκέψη 27, της 10ης Ιουλίου 2014, Ελλάδα κατά Επιτροπής, C-391/13 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2061, σκέψεις 28 και 29, καθώς και της 20ής Ιανουαρίου 2016, Toshiba Corporation κατά Επιτροπής, C-373/14 P, EU:C:2016:26, σκέψη 40).

78 Συνεπώς, η αιτίαση σχετικά με την εξέταση από το Γενικό Δικαστήριο των ελαφρυντικών περιστάσεων κατά την έννοια του σημείου 29, τρίτη περίπτωση, των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 είναι απορριπτέα.

79 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί ο δεύτερος αναιρετικός λόγος και, κατά συνέπεια, η αίτηση αναίρεσης στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

80 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναίρεσης απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων.

81 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου του 184, παράγραφος 1, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα έξοδα της αναιρετικής διαδικασίας, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης.

2) Καταδικάζει τη Roca SARL στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)